

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2018/6380-0 432.3

Deres ref. «REF»

Dato 14.02.2019

Svar på søknad om endring av bryggeanlegg 50/318 - Grimstad kommune- Raet nasjonalpark

Jeg viser til din søknad om brygge/ molo i Raet nasjonalpark ved fjerning av deler av eksisterende fast bryggestruktur innsendt den 6.11.18.

Søknaden var en redusert versjon av tidligere innsendt søknad som ble behandlet og kun delvis innvilget av styret den 18.09.2018.

Raet nasjonalparkstyre har behandlet søknaden på styremøtet den 30.1.19 og søknaden er innvilget med vilkår. Tillatelsen gjelder alternativ B i søknaden.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statens naturoppsyn
Grimstad kommune
Fylkesmannen i Agder

Pb 525
Postboks 123
Postboks 788 Stoa

4605 KRISTIANSAND S
4891 GRIMSTAD
4809 ARENDAL

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/6380-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 21.01.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	6/19	30.01.2019

Søknad om endring av bryggeanlegg 50/318 - Grimstad kommune- Raet nasjonalpark

Saksprotokoll i Raet nasjonalparkstyre - 30.01.2019

Vedtak

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 tillatelse til å anlegge brygge/ molo alternativ B som omsøkt.

Tillatelsen kommer i tillegg til tidligere gitt tillatelse om mudring og utsetting av tråkkstein. Vilåarene opprettholdes. Tiltaket omfatter å fjerne et areal på 11 m2 av brygge og etablere en molo/brygge med et toppareal på 6 m2 som beskrevet i søknaden.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Alt av betong skal leveres til godkjent mottak
- Stedegen naturstein som fevikitt el.tilsv skal benyttes for å minimere landskapspåvirkningen

- Tiltaket skal gjennomføres i perioden september- mai.
- Tiltaket forutsetter at avbøtende tiltak med tråkkstein i søknaden gjennomføres som omsøkt.
- Tiltaket må gjennomføres innen tre år fra denne tillatelsen er gitt

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir ikke tillatelse til det omsøkte tiltaket.

Saksopplysninger

Gilje byggrådgivning søker på vegne av eier Oddvar Evenstad om tiltak på fritidseiendommen gårdsnr 50 bruksnr 318 i Grimstad kommune. Eier og familien bruker hytta hele året.

Eiendommen har ikke adkomst med bil, kun en ulendt sti fra Movika. Stien følger svaberg fra Movika til den aktuelle brygga. Derfra er det støpt trapp til fritidsbebyggelsen på toppen. Etablering av bilvei har ikke vært mulig å gjennomføre på grunn av grunnerverv, og vil medføre omfattende terrenginngrep.

Eier bruker hovedsakelig båt til og fra eiendommen og har båtplass på Fevik Marina. Området er værhardt og eier har hatt skader på sine båter. Gjester har ikke kunnet legge til på grunn av vær/bølger. Søker viser til at det er mange moloer i området, og ytterligere en større molo er regulert på vestsiden av Fevikkiln.

Det har tidligere vært søkt om en molo på 16x 2,5 meter. Søknaden i 2013 inneholdt et avbøtende tiltak for å tilrettelegge for adkomst til sydspissen av Fevikodden ved å legge ut steiner fra østsiden. Søknaden ble ikke innvilget med begrunnelse i avbøtende tiltak ikke veide opp for moloens omfang.

Eier ønsker nå på ny å få en vurdering av et mindre omfattende tiltak som inkluderer avbøtende tiltak og fjerning av deler av eksisterende bryggeanlegg.

Eiendommen 50/318 har marin grense til Raet nasjonalpark, hvor landeiendommen og bryggeanlegg i sin helhet er utenfor verneområdet.

Eiendommen har søkt og fått tillatelse til følgende tiltak på styremøtet 18.09.18

Det gis tillatelse til mudring/fjerning av masse på båtplass med hjemmel i verneforskriften §3.

Det gis tillatelse til utsetting av tråkksteiner for å sikre adkomst til sydspissen av Fevikodden vest med hjemmel i verneforskriften §3.

Det gis ikke tillatelse til etablering av molo.

Det var satt vilkår ved tillatelsene.

Gilje byggrådgivning har sendt inn en ny, endret søknad til nasjonalparkstyret.

Her blir det belyst at det er helt nødvendig med tiltak som skjermer båtene mot sterk sjø. Gilje har forhørt seg med Ørsta Marine som opprettholder sin vurdering fra 2013 om at en flytende bølgebryter ikke vil være egnet på lokaliteten. Den vil ikke ha ønsket effekt og kan i tillegg utgjøre en risiko i seg selv ved uvær.

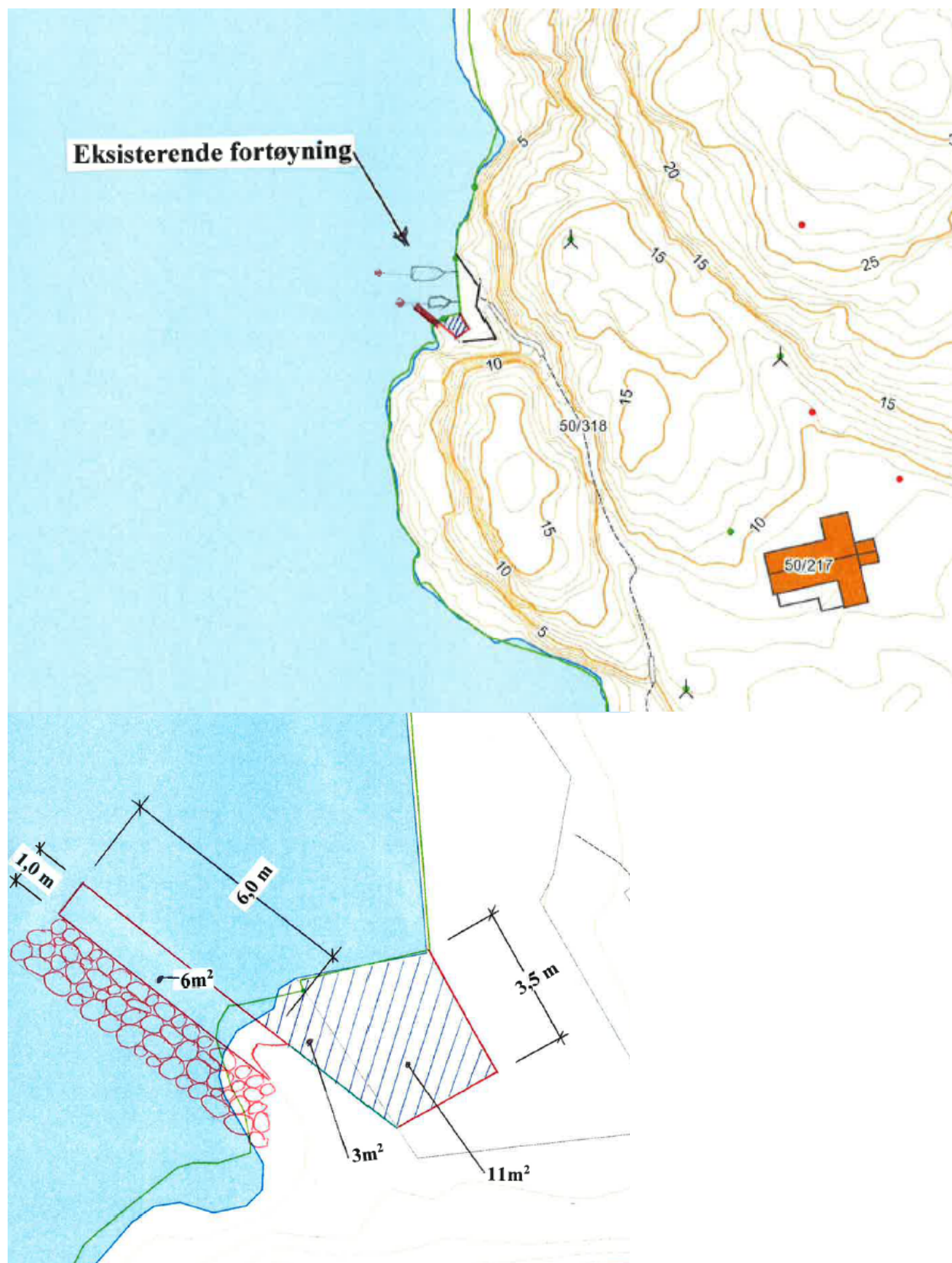
Søknaden omfatter en endring fra sist behandling ved at man nå ønsker å fjerne ca 11 m² betongdekke og erstatte dette med ca 6 m² bygge/molo.

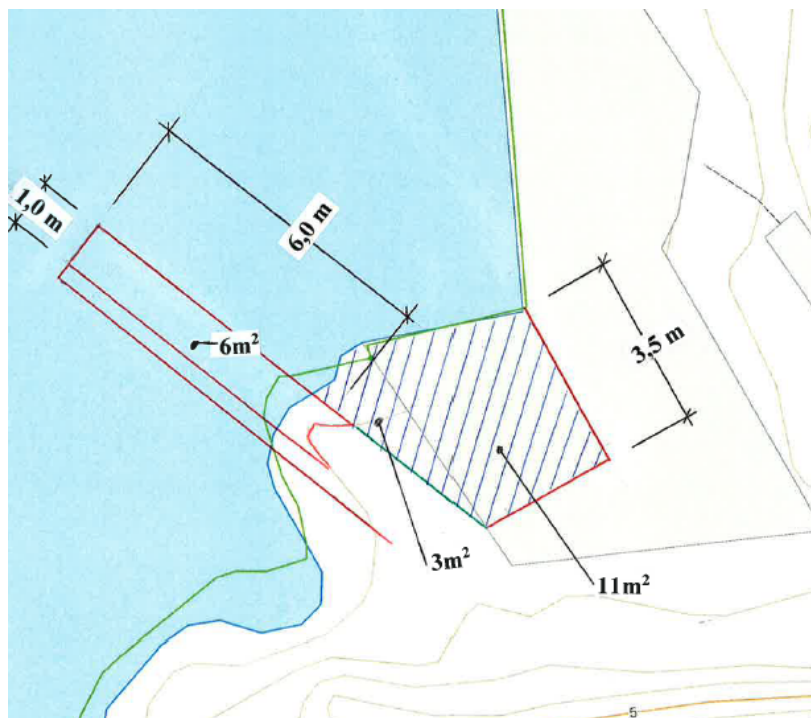
Søker mener at ettersom bryggen brukes av fire familier på to eiendommer og at det totalt sett blir en reduksjon av bryggens areal, så kan dette behandles som samling av brygger eller oppsetting av brygger etter fjerning av eksisterende.

Det foreslås to ulike utforminger:

A. Bryggedel hvor utsiden mot sør-vest er utført med skråning oppbygd av rullesteiner i Fjæregranitt (steintype som finnes på stedet).

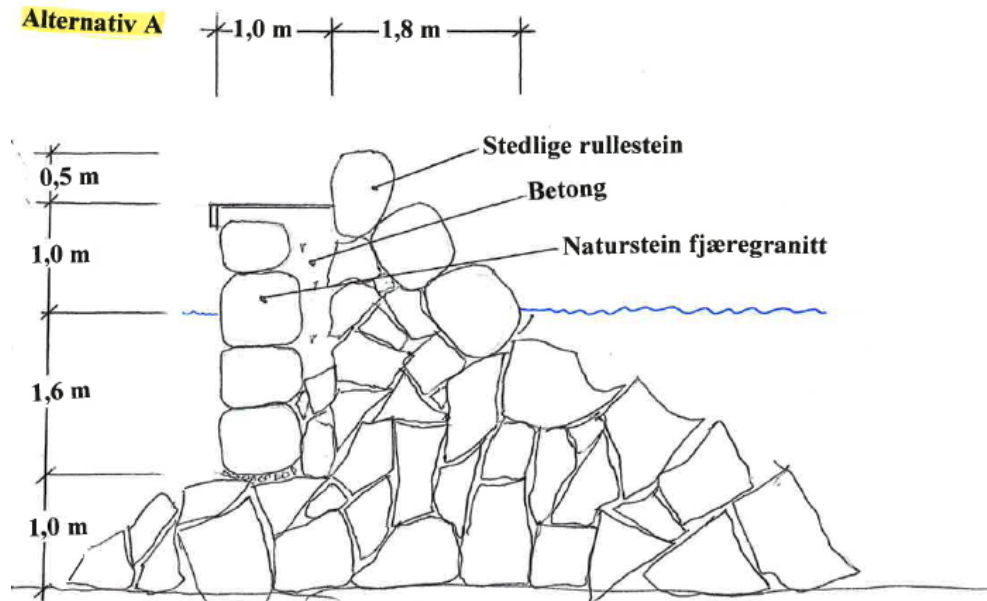
B. Bryggedel hvor utsiden mot sør-vest er utført med vertikal utforming, oppmurt med steiner i Fjæregranitt.

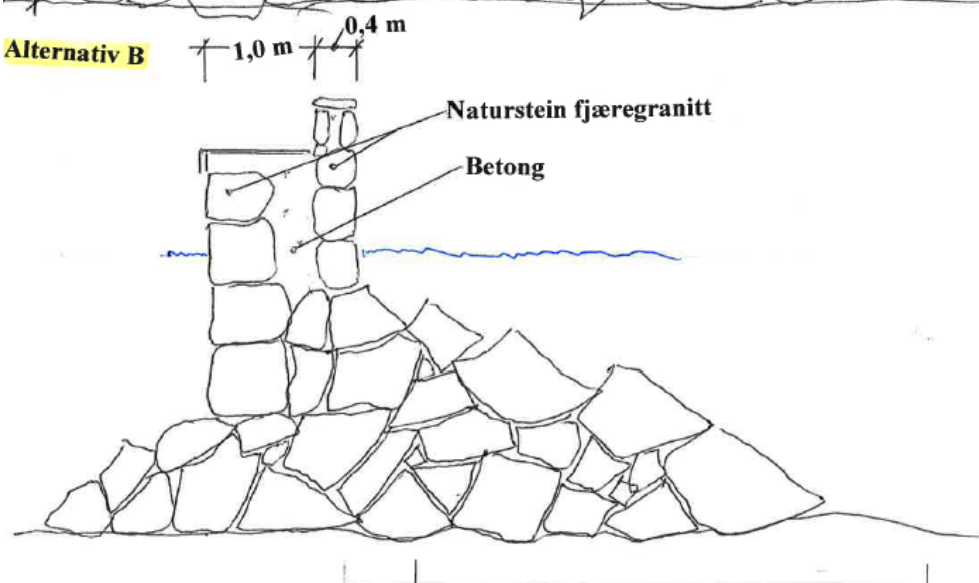

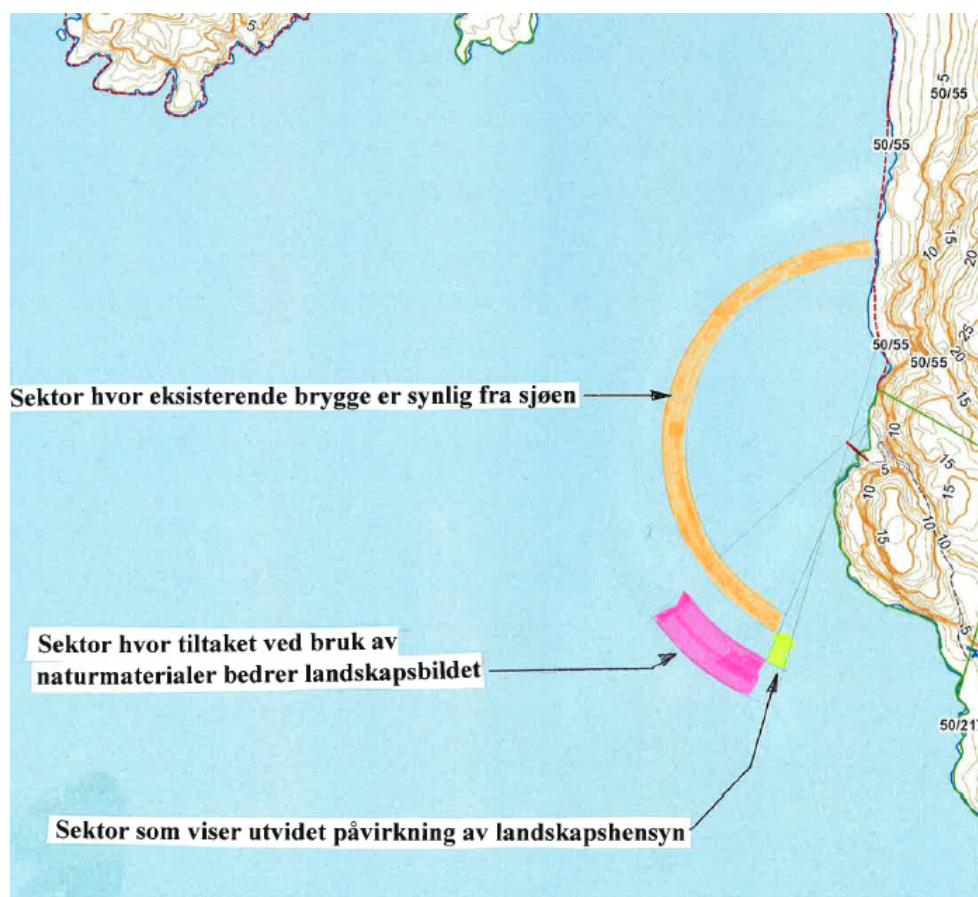

Alternativ A

Alternativ B

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

I sone A er formålet å ta vare på fuglelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser, jf. kart.

I sone B er formålet å ta vare på sårbare naturtyper og arter, jf. kart.

I sone C er formålet å ta vare på områder med særskilt vitenskapelig betydning som referanseområder i sjø, jf. kart.

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Verneforskriften § 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, kaianlegg, brygger, gjerder(..) graving, kunstige sandstrender, utfylling og henleggelse av masse, mudring og dumping, uttak av skjellsand, boring og sprenging, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av rullestein, større stein og blokker, (..) Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for

a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

d) brygger som erstatning for eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17, punkt 3.3.6 er det gitt retningslinjer for brygger og fortøyningsplass.

Brygger og fortøyningsplass: Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv. Bestemmelsen i § 3 4 ledd d) vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Tiltak som går ut over verneforskriften, kan vurderes etter naturmangfoldloven

§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak) Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av

verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vurdering

Tiltakene slik de er beskrevet i søknaden omfatter tiltak både i og utenfor Raet nasjonalpark.

Tiltak som omfatter fjerning av bryggens areal på 11 m² skal ikke behandles etter verneforskriften, og det er Grimstad kommune som har myndighet til å behandle denne delen av søknaden. Derimot må det tas opp til vurdering om dette arealet kan tenkes å erstatte areal som blir berørt dersom en molo etableres, og dermed vurderes som et avbøtende tiltak.

Tiltak om å etablere molo/brygge er omsøkt i Raet nasjonalpark og skal behandles etter verneforskriften. Tiltaket omfatter en utsetting av masse på ca 6 m² ved overflaten og ca 30 m² på havbunnsnivå. Alternativ B har en noe mindre påvirkning på havbunnen enn A.

Molo er ikke nevnt i verneforskrift eller forvaltningsplan, og verneforskriften § 3 (vern mot inngrep i landskapet) har en ikke uttømmende liste over inngrep som området er vernet mot. Det er omtalt kaianlegg, utfylling av masse, mudring og dumping m.m.

Så åpner verneforskriften §3 i 3. ledd for en rekke tiltak (ikke søknadspliktige), og 4. ledd åpner for tiltak som kan gis tillatelse til etter søknad.

Det er forvalters vurdering at en søknad om molo ikke kan behandles etter verneforskriften ettersom det ikke er nevnt i § 3 4. ledd.

Det er forvalters vurdering at det ikke er grunnlag for å behandle dette som en samling av brygger ettersom det totalt sett innebærer at en brygge reduseres og en ny brygge/molo blir etablert.

For tiltak som går ut over verneforskrift kan en søke dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Dette forutsetter at tiltaket innfrir kravene i første ledd: Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Aktuelle kompenserende tiltak er erstatningsareal, og søknaden oppgir at det totalt sett vil være 5 m² mindre bryggeareal etter gjennomføring av tiltaket som omsøkt. Dette stemmer for alternativ B. Ved alternativ A vil overflatearealet være nærmere 18 m² og dermed vil arealet bebygd areal øke. Det er også av stor betydning at arealet på havbunnen vil bli påvirket av tiltaket, med 30 m² eller mer utfyllt masse.

Verneformålet lyder Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep (...)

Kaianlegg og utfyllinger var omtalt i verneforskriften § 3 inngrep området må vernes mot- dette må tolkes til at denne type tiltak påvirker verneverdiene og i utgangspunktet er i strid med verneformålet. Det er heller ikke knyttet vesentlige samfunnsinteresser utover eiers behov for sikring av båt til tiltaket.

Søker påpeker at det er flere moloer i Fevikilen, og at dette bekrefter hvor værutsatt området er. Dette er imidlertid utenfor Raet nasjonalpark, og det vil være nødvendig å legge opp til en mer restriktiv forvaltning innenfor et verneområde for å bevare verneverdiene. En tillatelse til molo innenfor verneområdet vil lett skape presedens og danne grunnlag for at flere eiendommer søker om tilsvarende tiltak. Bare på Fevikodden er det flere fritidseiendommer som er like værutsatt.

Vurdering av nml § 8-12.

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert på landskapsnivå gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Området hvor tiltaket er omsøkt har ingen marine naturtyper registrert, men det er registrert ålegrasenger rett nord. Ingen rødlistede arter er registrert på lokaliteten, men en del sjøfugl som lomvi og ærfugl er observert. Området er værutsatt.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt i vurderingen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (nml. § 10) er vurdert til å være av en del omfang. Området vil få kortvarige forstyrrelser på grunn av sprengninger, graving og eventuell mudring. Etablering av molo vil føre til en langvarig/permanent endring av området. En tillatelse vil lett skape presedens for tilsvarende søknader i et område der mange har værutsatte båtplasser. Dette vil føre til en bit for bit nedbygging av skjærgården i Raet nasjonalpark.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Tilsvarende saker:

Nasjonalparkstyret har behandlet en søknad om bølgebryter på værutsatt brygge i Brårvikkilen, denne ble innvilget.

Det er totalt 6 enkeltvedtak som omhandler molo i verneområder i miljøvedtaksregisteret, hvorav en er nyetablering av molo (erstatter gjerde) på småbåthavn med vekt på ønsket om å samle båter i fellesanlegg – disp etter §48. De øvrige 5 omfatter oppgradering/vedlikehold på eksisterende moloer på fellesanlegg i næring og privat eiendom. Det er ingen praksis for å gi dispensasjon til nyetablering av molo på privat eiendom utenom fellesanlegg i verneområder.

Konklusjon

Det kan ikke gis tillatelse molo eller nyetablering av brygge etter verneforskrift.

Tiltaket er vurdert etter nml § 48, men det er forvalters vurdering at tiltaket påvirker verneverdier og verneformål, og viktige sikkerhet- og samfunnsinteresser er ikke aktuelle i saken. En dispensasjon til molo vil lett skape presedens og føre til potensiell stor samlet effekt jf nml §10. Forvalter anbefaler et avslag på søknad om tiltaket.